

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Petra Hatalu, JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 26. novembra 2013 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **J. P.**, vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 1 T 13/2002, prejednal dovolanie, ktoré podal obvinený **E. D.**, zastúpený JUDr. Ing. D. G., advokátom v Trnave, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2011, sp. zn. 4 To 6/2010, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného **E. D.** **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 2. februára 2010, sp. zn. 1 T 13/2002, bol obvinený **E. D.** uznaný za vinného **v bode I.** prvostupňového rozsudku z účasti na trestnom čine vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 a z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a) Tr. zák. účinného do 31. júla 2001, na tom skutkovom základe, že

1/ obvinený **J. P.** v úmysle nevrátiť Ing. **J. K.**, CSc. peniaze z pôžičky v sume 10.000.000,- Sk (331.939,18 Eur), ktoré od neho prevzal 1. februára 2001 a tiež úrok z požičanej sumy vo výške 1.800.000,- Sk (59.749,05 Eur), rozhodol sa, že ho dá fyzicky zlikvidovať, a preto 4. februára 2001 vo večerných hodinách pozval obvineného **M. Z.** do svojho bytu v T. na V. ul. č. X., kde ho požiadal, či by bol ochotný za finančnú odmenu 500.000,- Sk (16.596,96 Eur) do konca februára 2001 fyzicky zlikvidovať istú osobu, meno ktorej mu prezradí, až keď prejaví súhlas, pričom obvinený **M. Z.** prisľúbil, že sa vyjadrí na druhý deň.

Obvinený M. Z. nasledujúci deň navštívil obvineného E. D. v mieste jeho bydliska v T. na N. ul. č. X. a spýtal sa ho, či by bol ochotný za finančnú odmenu 500.000,- Sk (16.596,96 Eur), ponúknutú bližšie neurčenou osobou, fyzicky zlikvidovať istého človeka, s čím obvinený E. D. súhlasil. Dohodli sa, že obvinený M. Z. si ponechá z tejto odmeny sumu 100.000,- Sk (3212,75 Eur), pričom obvinený E. D. prijal od obvineného M. Z. peniaze v sume 10.000,- Sk (331,94 Eur), ako zálohu na výdavky spojené s realizáciou objednávky.

Obvinený E. D. krátko potom v T. na N. ul. č. X. ponúkol svojmu priateľovi obvinenému I. G. možnosť zarobenia peňazí v sume 100.000,- Sk (3212,75 Eur) za fyzickú likvidáciu istého človeka, ktorú si objednala bližšie neurčená osoba, pričom obvinený I. G. túto jeho ponuku prijal.

Obvinený M. Z. po akceptovaní objednávky obvineným E. D. navštívil obvineného J. P. v T. v reštaurácii K. v K. M., kde mu oznámil, že objednávka bude vybavená, pričom obvinený J. P. mu odovzdal lístok, na ktorom bolo napísané meno J. K., adresa P., K. ul. č. X. a okrem toho mu povedal, že uvedená osoba pracuje vo V. Ú. J. E., a. s. T. a jazdí na motorovom vozidle zn. AUDI A6, EČ T.

Obvinený M. Z. krátko potom zašiel za obvineným E. D., ukázal mu lístok s menom a adresou osoby, ktorú treba fyzicky zlikvidovať, ukázal mu pracovisko i dom, v ktorom uvedená osoba býva, pričom obvinený E. D. ho požiadal, aby mu obstaral nejakú zbraň.

Obvinený E. D. hneď na to odviezol obvineného I. G. na svojom osobnom motorovom vozidle do P., kde mu ukázal dom, v ktorom býva osoba určená na likvidáciu, popísal mu túto osobu a ukázal mu aj pracovisko tejto osoby v T.

Obvinený M. Z. 10. februára 2001 v T. na burze kúpil od nezistenej osoby za sumu 20.000,- Sk (663,88 Eur) samopal československej výroby vzor 24 (26), kal. 7,62x25 mm (Tokarev), výrobného čísla T X. so zásobníkom na 32 ks nábojov, tlmičom hluku výstrelu a väčším množstvom nábojov, ktorý na druhý deň spoločne s obvineným E. D. vyskúšali na poli za D. a potom ho odovzdal spolu so zásobníkom, tlmičom a nábojmi obvinenému E. D.

Obvinený E. D. krátko po prevzatí samopalu od obvineného M. Z. v T. na N. ul. č. X. odovzdal tento spolu s príslušenstvom obvinenému I. G., pričom ešte pred odovzdaním ho spolu vyskúšali na poli za H. a v areáli atletického štadióna S. v T.

Obvinený I. G., vylúčený na samostatné konanie, po prechádzajúcom niekoľkodennom sledovaní pobytu osoby určenej na likvidáciu 23. februára 2001, v skorých ranných hodinách na motorovom vozidle značky FIAT UNO patriacom obvinenému E. D. a opatrenom odcudzenými ŠPZ-kami prišiel do P., tam vozidlo odstavil v blízkosti K. ulice, preliezol cez oplotenie vysoké 195 cm do dvora rodinného domu č. X. na K. ulici, kde si pripravil na streľbu samopal s tlmičom hluku, a keď poškodený Ing. J. K., CSc. približne o 05.20 hod. prichádzal k svojmu motorovému vozidlu, dlhou dávkou zo samopalu vystrieľal do neho 32 nábojov, čím mu spôsobil mnohopočetné devastujúce strelné poranenia hrudníka, brucha, horných končatín a pravého stehna, ktorým poškodený Ing. K., CSc. na mieste podľahol.

Keď obvinený M. Z. 23. februára 2001 osobne oznámil obvinenému J. P. usmrtenie Ing. J. K., CSc. tento mu v ten istý deň na poludnie v T. na parkovisku pred reštauráciou K. v K. m. odovzdal finančnú odmenu 500.000,- Sk, z ktorej si obvinený M. Z. ponechal 130.000,- Sk (4315,20 Eur), obvinenému E. D. odovzdal 370.000,- Sk (12 281,75 Eur) a obvinený E. D. si z tejto sumy ponechal 270.000,- Sk (8962,36 Eur) a 100.000,- Sk (3212,75 Eur) odovzdal obvinenému I. G.

Obvinený I. G. si za uvedené peniaze kúpil v autobazáre osobné motorové vozidlo značky LANCIA THEMA, ev. č. X.

Krajský súd v Trnave za tieto trestné činy uložil obvinenému E. D. podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10,5 (desať a pol) roka, na výkon ktorého ho zaradil podľa § 39a ods. 2 písm. c) Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodenú Ľ. K., nar. X., bytom P., ul. K. X., s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 18. januára 2011, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 4 To 6/2010 u obvineného E. D. podľa § 258 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. účinného do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o vine a treste a spôsobe jeho výkonu a na podklade § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 uznal ho za vinného v bode I. prvostupňového rozsudku z účasti na trestnom čine vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 a z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a) Tr. zák. účinného do 31. júla 2001. Odvolací súd mu za tieto trestné činy uložil podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov, na výkon ktorého ho zaradil podľa § 39a ods. 2 písm. c) Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 do III. nápravno výchovnej skupiny. Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 poškodeného Ing. M. K. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Rovnopis rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol obvinenému E. D. doručený 3. marca 2011 a jeho obhajkyňi Mgr. B. Š. 28. februára 2011.

Krajský súd v Trnave predložil 12. decembra 2012 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie spolu s doplnením dovolania, ktoré podal obvinený E. D. 3. septembra 2012, resp. 26. novembra 2012, prostredníctvom obhajcu na Krajskom súde v Trnave proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2011, sp. zn. 4 To 6/2010. Domáhal sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. b), e), g) Tr. por. Následne obvinený E. D. podal vlastné písomné podania, ktorými dopĺňal dovolanie ďalšími argumentmi a návrhmi (list z 21. októbra 2012, 10. decembra 2012, 23. júna 2013, 8. júla 2013), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vrátil 25. júla 2013 spis z procesných dôvodov prípisom Krajskému súdu v Trnave. Prvostupňový súd v zmysle pokynov dovolacieho súdu vyzval obhajcu obvineného na odstránenie chýb podaného dovolania, teda aby všetky vlastné písomné podania obvineného zhrnul do jedného, kvalifikovaného dovolania v primeranej lehote. Dovolanie obvineného E. D. podané prostredníctvom obhajcu 5. septembra 2013, ktoré doplnil o ďalšie dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b), e), f), g), h), i) Tr. por., Krajský súd v Trnave opätovne predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 21. októbra 2013.

Obvinený E. D. vo svojom dovolaní upozornil na nezákonné obmedzenie jeho osobnej slobody, keď bol zadržaný ako podozrivý príslušníkmi PZ v Trnave - kukláčmi bez súhlasu prokurátora, čo je v rozpore s ustanovením § 76 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. J.-ára 2006. V danej súvislosti podľa jeho názoru došlo úmyselne k zmene policajného zásahu zo zadržania na predvedenie, pretože s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 2, § 18 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov nie je potrebný k takémuto úkonu súhlas prokurátora. Takýmto konaním príslušníkov PZ – úmyselnou nesprávnou kvalifikáciou zásahu, došlo k obchádzaniu zákona – teda protiprávnemu postupu orgánov činných v trestnom konaní. Obvinený bol zároveň na polícií aj v postavení svedka, a to za tým účelom, aby na neho bol vyvíjaný nátlak bez prítomnosti obhajcu. Uvedeným postupom sa policajné orgány na určitú dobu vyhli dozoru prokurátora a neoprávnene tak zasiahli do jeho osobnej slobody, a to až do času kým ovplyvnili vyšetrowanie.

Ďalej obvinený poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., keďže v prípravnom konaní mal byť podľa jeho názoru vylúčený z trestného konania vyšetrowateľ J. K., a to pre jeho zaujatosť k veci (správne má byť uvedené pre pomer k osobám). V pôvodnom spisovom materiáli sp. zn. 1 T 13/2002 sa nachádzala námietka zaujatosti obvineného M. Z. zo 6. apríla 2002 pre pomer vyšetrowateľa K. k podozrivému M. (pričom vyšetrowateľ a krajský prokurátor ju pred súdom utajili tým, že ju nezaložili do spisu). Rovnako orgány činné v trestnom konaní utajili uznesenie z 18. apríla 2002 o nevyhlúčení vyšetrowateľa K., v ktorej tvrdí, že nie je priateľom s podozrivým M., čo je v rozpore s výpoveďou tohto svedka na hlavnom pojednávaní konanom 18. marca 2003, na ktorom potvrdil, že je priateľom vyšetrowateľa K. 15 rokov.

Obvinený videl naplnenie ďalšieho dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. v tom, že právoplatný rozsudok je založený na – falzifikáte uznesenia č.l. 7-8, sp. zn. 1 T 13/02 o začatí trestného stíhania (bez vznesenia obvinenia) pre výbuchy a na falzifikáte uznesenia č.l. 9-12, sp. zn. 1 T 13/2002 o vznesení obvinenia z trestného činu vraždy. V tomto smere sa domáhal, aby dovolací súd rozhodol, že zákon bol porušený v jeho neprospech v ustanovení § 2 ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a zároveň bol porušený aj revízny princíp v konaní oboch súdov, keďže tieto nepreskúmali obsah vtedy v spise založených falzifikátov, na ktorých založili konečný rozsudok. Ďalej uviedol, že súdy oboch

stupňov sa dostatočne nezaoberali skutočnosťou, že poškodený K. bol zavraždený so zbraňou, ktorá bola zlikvidovaná pred rokom 1996.

Ďalej uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., pretože súdy oboch stupňov pochybili pri ukladaní trestu v tom, že neprihliadli na dĺžku konania a neaplikovali ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu v zmysle § 39 Tr. zák. (správne má byť uvedené § 40 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006), keďže konanie sa viedlo viac ako 10 rokov.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. bol podľa názoru obvineného naplnený tým, že mu odvolací súd uložil prísnejší trest, a to trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov bez toho, aby mal možnosť uviesť argumenty v kontradiktórnom konaní a bez možnosti využiť riadny opravný prostriedok.

Obvinený považoval senát predsedu JUDr. P. S. za nezákonne zložený, pretože je z podacej knihy preukázané, že doposiaľ neznámy páchatel' vykonal neoprávnenú dodatočnú zmenu predsedu senátu, a to tým spôsobom, že zmenil prepísaním poradí 4., 5., 6. a 7. predsedov senátu Krajského súdu v Trnave, čo malo za následok, že prvostupňový súd rozhodol v nezákonnom zložení. Podľa rozvrhu práce mal byť predsedom senátu, ktorý v danej trestnej veci rozhodoval JUDr. M., a nie senát JUDr. S.. V tomto smere uviedol, že 17. augusta 2011 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie za trestný čin zasahovania do nezávislosti súdu podľa § 169a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ktoré je vedené pred Okresným riaditeľstvom Policajného zboru, Obvodného oddelenia PZ SR, Trnava pod ČVS:ORP-1924/OI-TT-2011Po. Uvedené skutočnosti preukazujú, že v priebehu konania pred súdom prvého stupňa došlo k vykonávaniu dôkazov pred senátom, ktorý bol v nezákonnom zložení. Konaním neznámeho páchatel'a došlo k zmeneniu poradia podania obžaloby v podacej knihe z roku 2002, keď prijatá obžaloba bola zapísaná ako 12. v poradí, pričom číslica bola následne prepísaná na číslo 13, čo malo za následok zmenu senátu, v dôsledku čoho rozhodoval namiesto senátu JUDr. M., senát JUDr. S.. V danej trestnej veci tak rozhodoval súd, ktorý bol obsadený v rozpore so zákonom, čo malo za následok vznik podstatnej vady konania, ktorá je dôvodom prípustnosti dovolania. Na základe tohto namietal v zmysle § 374 ods. 3 Tr. por. aj celé konania na súde prvého stupňa.

Obvinený E. D. preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodov § 371 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. g) Tr. por. (z dovolania vyplývajú dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. e), písm. f), písm. g), písm. h), písm. i) Tr. por.) zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2011, sp. zn. 4 To 6/2010, v spojitosti s rozsudkom Krajského sudu v Trnave z 2. februára 2010, sp. zn. 1 T 13/2002, a vec vrátil na ďalšie konanie.

K obsahu dovolania sa v zmysle § 376 Tr. por. vyjadril 12. októbra 2012 prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave tak, že k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. v rovnakej trestnej veci u iných obvinených dovolací súd už raz konštatoval, že tento naplnený nebol. S poukazom na toto rozhodnutie preto navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Tr. por. K doplnenému dovolaniu sa krajský prokurátor vyjadril 4. decembra 2012 v tom smere, že uplatnené dovolacie dôvody sú opreté o nezmyselné tvrdenia spoluodsúdeného M. Z., preto rovnako navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Ďalej sa v zmysle § 376 Tr. por. k obsahu dovolania vyjadril aj obvinený M. Z. 3. októbra 2013, ktorý rovnako poukázal na nezákonné zadržanie obvinených v danej trestnej veci, zaujatosť vyšetrovateľa K. k veci a k podozrivým osobám, na falzifikáty listín, dĺžku konania a nezákonne zložený senát.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods.1 a ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolania je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 (§ 382 písm. c) Tr. por.).

So zreteľom na novelu Trestného poriadku č. 226/2011 Z. z. a prechodné ustanovenie § 567j ods. 2 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky použil na rozhodovanie o dovolaní obvineného E. D. Trestný poriadok účinný od 1. septembra 2011. V zmysle prechodného ustanovenia § 567j ods. 6, ods. 7, ustanovenia § 370 a § 371 sa použili v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov je určený na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. l) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, resp. aj podľa § 374 ods. 3 Tr. por. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dôvody dovolania sú - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - podstatne užšie.

Dovolací súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 konštatuje, že pod „nezákonne zložený súdom“ sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. V prejednávanej veci tomu tak nebolo, lebo na súdoch oboch stupňov konali senáty zložené v súlade s príslušným rozvrhom práce súdu, resp. postupovali podľa zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa rovnakou námietkou iného obvineného v tejto veci už zaoberal v uznesení z 25. januára 2012, sp. zn. 1 TdoV 13/2011, v spojení s opravným uznesením z 28. marca 2012. Z predmetného uznesenia vyplýva, že po preskúmaní podanej knihy obžalôb z roku 2002 je uvedený zápis v chronologickom poradí podľa dátumu podania obžaloby. Znamená to, že po obžalobe s poradovým číslom 12 z 6. júna 2002, nasleduje obžaloba s poradovým číslom 13 z 7. júna 2002 (pridelené nepárne čísla - senátu JUDr. P. S.). Prepísanie poradového čísla 12 na číslo 13 je len zrejmosťou chybou v písaní pracovníčky podateľne, čo logicky odôvodňuje chronologické poradie za sebou idúcich čísel. Takéto pochybenie je vo všeobecnosti neželané, ale zároveň je príslušným postupom odstrániteľné. Navyše v tomto prípade neexistuje konkrétnymi skutočnosťami určený dôvod, podozrenie, či iný prípadný motív zasahovania do zloženia senátu v trestnej veci obvineného J. P. a spol.

Obvinený E. D. v tomto smere poukázal aj na uznesenie povereného príslušníka OO PZ Trnava zo 17. augusta 2011, sp. zn. ČVS:ORP-1924/O1-TT-TT-2011, ktorým podľa § 199 ods. 1 Tr. por. bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu zasahovania do nezávislosti súdu podľa § 169a ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2002.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však v tejto súvislosti konštatuje, že predmetné trestné stíhanie bolo uznesením zo 14. marca 2012, sp. zn. ČVS:ORP-1924/O1-TT-TT-2011, zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b), § 215 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorého prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, resp. rovnaké oprávnenie má aj policajt, ak nebolo vznesené obvinenie.

Z odôvodnenia citovaného uznesenia vyplýva, že „bez ohľadu na to, ako sú veci uvedené v knihe došlej pošty, tieto boli pridelované do senátov podľa dátumu a času, v ktorom boli prijaté, preto nedošlo k nesprávnemu prideleniu trestných vecí“. Táto skutočnosť je zrejmá z dátumov pečiatok nachádzajúcich sa na podaniach prijatých Krajským súdom v Trnave, keďže trestná vec J. P. a spol. napadla 7. júna 2002 o 11.00 hod a predchádzajúca 6. júna 2002 o 13.30 hod. Tieto podania boli teda pridelované chronologicky podľa poradia, v akom došli na súd a podľa tohto sú aj zapísané pod poradovými číslami.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 mal byť naplnený tým, že vo veci v prípravnom konaní konal orgán činný v trestnom konaní-vyšetrovateľ PZ J. K., ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. V tejto súvislosti upozornil na to, že sa v spisovom materiáli nenachádza námietka zaujatosti, ako aj rozhodnutie o nej.

Podľa § 30 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, vyšší súdny úradník, prokurátor, vyšetrovateľ, policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Uvedené ustanovenie Trestného poriadku v záujme zabezpečenia dôvery verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania ten orgán, u ktorého mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti. Tieto dôvody spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednávanej

veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom.

Pomerom k prejednávanej veci treba pritom rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu trestného konania na skutkoch, pre ktoré sa vedie trestné stíhanie. Pomerom orgánu trestného konania k osobám uvedeným v § 30 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vo verejnosti vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Uplatnenie tohto inštitútu teda prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru preukázaná.

V konkrétnom prípade sa však nič takého nezistilo a takéto skutočnosti nemožno dovodzovať len z toho, že iný obvinený (M. Z.) podával proti vyšetrovateľovi K. neustále opakované námietky zaujatosti. Námietku zaujatosti obvineného M. Z. zo 6. apríla 2002, podľa obvineného D. údajne „utajenú“, postúpila Krajská prokuratúra v Trnave 15. apríla 2002 na Krajský úrad vyšetrovania PZ v Trnave. Vyšetrovateľ J. K. o nej rozhodol uznesením z 18. apríla 2002 tak, že sa nevyľúčil z vykonávania úkonov trestného konania (bližšie pozri č.l. 125-126, zv. I. vyšetrovacieho spisu). Vyšetrovateľ PZ J. K. v citovanom uznesení uviedol, že „s osobami, s ktorými prišiel do styku pri vyšetrovaní, nemal žiaden taký vzťah, ktorý by zakladal pochybnosť o jeho zaujatosti, pristupuje k nim profesionálne, iba pri vykonávaní vyšetrovacích úkonov podľa procesného postavenia“. Na základe predmetnej námietky zaujatosti aj krajský prokurátor preskúmal zákonnosť postupu vyšetrovateľa, pričom rovnako v jeho postupe nezistil žiadne priesťahy a pochybenia, tak ako to vyplýva jeho z odpovede pre obvineného M. Z. z 15. 4. 2002 (č.l. 2999, zv. II. súdneho spisu).

Dovolaateľ argumentoval v tomto smere aj tým, že svedok M. na hlavnom pojednávaní 18. marca 2003 vo výpovedi uviedol, že je priateľom vyšetrovateľa K. 15 rokov, pričom odkázal aj na č. l. 2928 súdneho spisu. Po preskúmaní spisového materiálu dovolací súd zistil, že uvedenú skutočnosť tvrdil len obvinený M. Z., keď žiadal, aby predseda senátu do zápisnice z hlavného pojednávania zaprotokoloval, že svedok M. pozná vyšetrovateľa K. 15 rokov.

Samotná domnienka obvineného E. D., že sa vyšetrovateľ pozná so svedkom, keďže v prípade M. ide o bývalého policajta, ešte nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1

písm. e) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011. Sama skutočnosť, že by vyšetrovateľ v minulosti prichádzal v rámci plnenia pracovných povinností do styku so svedkom, neodôvodňuje jeho vylúčenie z vykonávania procesných úkonov pre jeho pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo týka. V tomto smere sa nezistili okolnosti svedčiace o užšom priateľstve, o inej kvalite než by bol pracovný vzťah (ide o bývalého policajta), ktorý by odôvodňoval jeho vylúčenie z vykonávania úkonov v prípravnom konaní.

Navyše tvrdenie obvineného o údajnom utajovaní predmetnej námietky, ako aj samotného rozhodnutie vyšetrovateľa o jeho nevyhlúčení z trestného konania zo strany vyšetrovateľa PZ a krajského prokurátora sa nezakladá na pravde, keďže námietka zaujatosti zo 6. apríla 2002 s postúpením od krajského prokurátora sa nachádza na č.l. 1070 a 1075, zv. III. vyšetrovacieho spisu a uznesenie vyšetrovateľa PZ o jeho nevyhlúčení na č.l. 125-126, zv. I. vyšetrovacieho spisu.

Na záver k tomuto dovolaciemu dôvodu je treba dodať, že podľa § 371 ods. 3 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, dôvody podľa odseku 1 písm. a) až písm. g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Obvinený E. D. síce v trestnom konaní podával námietky zaujatosti, ale nie týkajúcu sa vyšetrovateľa K.

Z dovolania obvineného E. D. vyplýva, že uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. f) Tr. por. účinného do 31. augusta 2013, avšak tento žiadnym spôsobom neodôvodnil, preto sa ním dovolací súd v zmysle obmedzeného revízneho princípu uplatňovaného v dovolacom konaní, nezaoberal.

Obvinený E. D. ďalej poukázal aj na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Právoplatný rozsudok je podľa jeho názoru založený na falzifikátoch uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia (č.l. 7-8, 9-12 vyšetrovacieho spisu), navyše bol zadržaný nezákonne, bez súhlasu prokurátora.

Vzhľadom na obmedzený revízny princíp v dovolacom konaní, sa dovolací súd nezaoberal vyššie uvedenou námietkou o „údajných“ falzifikátoch uznesení, keďže táto sa týkala obvineného M. Z., ktorú dovolateľ prebral z jeho podaného dovolania.

Podľa § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo bolo získané zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle § 89 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, treba považovať jednak splnenie formálnych, t.j. procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom na vykonanie konkrétneho dôkazu a jednak splnenie obsahových (materiálnych) podmienok, t.j. aby úkon- použitý dôkazný prostriedok na vykonanie resp. získanie dôkazu- bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť.

Obvinený E. D. bol predvedený za účelom podania vysvetlenia 23. februára 2001, čo vyplýva aj zo zápisnice o jeho predvedení nachádzajúcej sa na č. l. 45, zv. I vyšetrovacieho spisu. Následne bol obvinený E. D. (uznesenie o vznesení obvinenia z 24. februára 2001- č.l. 5-6, zv. I. vyšetrovacieho spisu) zadržaný 24. februára 2001 o 18:00 hod. (č. l. 44, zv. I. vyšetrovacieho spisu) podľa § 75 Tr. por. účinného do 31. júla 2001, v zmysle ktorého ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67) a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, **môže vyšetrovateľ obvineného zadržať predbežne sám**. Podľa citovaného uznesenia je však povinný vykonať zadržanie prokurátorovi **neodkladne ohlásiť a odovzdať mu odpis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní**, aj ďalší materiál, ktorý prokurátor potrebuje, aby prípadne mohol podať návrh na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať tak, aby obvinený mohol byť najneskôr **do 24 hodín od zadržania odovzdaný súdu**, inak musí byť prepustený na slobodu.

Po tomto zadržaní vyšetrovateľ PZ podal podnet na podanie návrhu na jeho vzatie do väzby na Krajskú prokuratúru v Trnave 24. februára 2001 o 18:05 hod., pričom krajský prokurátor ešte v ten deň podal návrh na jeho vzatie do väzby (č. l. 46, 47 zv. I. vyšetrovacieho spisu). Súd o jeho väzbe rozhodol uznesením z 25. februára 2001, sp. zn. Tpr 15/2001 (č. l. 49-51, zv. I. vyšetrovacieho spisu).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolateľ sa len nesprávne domnieval, že v jeho prípade sa postupovalo podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 namiesto § 75 Tr. zák. účinného do 31. júla 2001, keďže mu bolo obvinenie vznesené (rovnako tak aj začaté trestné stíhanie) 24. februára 2001 (č.l. 5-6, zv. I vyšetrovacieho spisu).

Dovolací súd preto v posudzovanom prípade nezistil, že by bol daný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011.

Obvinený uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, v zmysle ktorého je možné dovolanie podať aj vtedy, keď bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, keďže súdy oboch stupňov podľa jeho názoru neaplikovali ustanovenie § 40 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré nie je už vo svojom základe rozhodovaním v rámci riadneho inštančného postupu; jeho úlohou je posudzovať len vymedzený okruh právnych otázok. K nim nepatria otázky druhu a výšky uloženého trestu, ak o tom bolo rozhodnuté na základe legálnej aplikácie príslušných ustanovení zákona súdmi konajúcimi v riadnom procesnom postupe.

Z týchto dôvodov možno len vo všeobecnej rovine konštatovať, že súdy prvého i druhého stupňa logickým spôsobom aplikovali všetky do úvahy prichádzajúce zákonné ustanovenia vymedzujúce kritériá trestania uvedených trestných činov. Najvyšší súd v tomto smere nezistil žiadny odklon od použitých zákonných ustanovení, po vyhodnotení ktorých obvinenému E. D. bol uložený trest v zákonom stanovenej výmere.

Podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ak má súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a za to, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a že možno účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania, **môže znížiť trest odňatia slobody** pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom.

Toto moderačné ustanovenie § 40 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody je síce hmotnoprávne, ale fakultatívneho charakteru, ktoré sa svojou povahou a významom viaže k všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery a túto úpravu dopĺňa.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 40 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 z dôvodu neprimeranej dĺžky konania, v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. **Nepoužitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody nezakladá žiadny dovolací dôvod** (bližšie pozri stanovisko č. 5, Zbierky stanovísk NS a súdov SR 1/2011).

Je teda zrejmé, že napadnutým rozsudkom bol obvinenému uložený zákonný druh trestu a v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, takže Najvyšší súd Slovenskej republiky námietku obvineného nepovažoval za opodstatnenú.

Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Namietanie iných skutočností (namietanie dôkazu - zbrane, ktorá mala byť zlikvidovaná pred rokom 1996), ako spochybňovanie vyhodnotenia vykonaného dokazovania, iné hodnotenie skutku predstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, čo vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku nepripúšťa. Skutkové zistenia (v tomto smere aj hodnotenie vykonaného dokazovania) súdov prvého a druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento nemôže na nich nič meniť. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 obvinený E. D. videl aj v tom, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozhodnutie založil na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia -zvyšenia trestu v odvolacom konaní.

Podľa § 229 ods. 3 druhá veta Tr. por. účinného do 1. januára 2006 v **neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného**; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že odvolací súd mohol zmeniť rozsudok Krajského súdu v Trnave z 2. februára 2010, sp. zn. 1 T 13/2002, v neprospech dovolateľa a uložiť mu prísnejší trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov, keďže krajský prokurátor v Trnave podal proti citovanému rozsudku odvolanie 5. marca 2010 (č.l. 5097-5101, zv. VIII. súdneho spisu) v neprospech obvineného E. D. vo výroku o vine a treste. Dovolateľ ním podané odvolanie písomným podaním z 24. februára 2010 výslovne vzal späť a predseda senátu prvostupňového súdu späťvzatie odvolania vzal na vedomie uznesením z 12. marca 2010.

Najvyšší súd aj v tejto súvislosti preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že námietku uvedenú v dovolaní, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, nie je možné akceptovať.

Z vyššie uvedeného rozboru vyplýva, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), písm. f), písm. g), písm. h) a písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, dovolací súd musel dovolanie obvineného E. D. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 26. novembra 2013

JUDr. Harald S t i f f e l , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Kristína Cíhová